

До

Научното жури
на Софийския университет „Св.Кл.Охридски”

по конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент" по професионално направление 3.6. „Право”, научна специалност "Трудово право и общественно осигуряване" (ДВ, бр. 108 от 17.12.2013 г.)

СТАНОВИЩЕ

на Атанас Петров Василев -
професор по Трудово право и общественно осигуряване в ЮФ на УНСС,
определен за член на журито със Заповед № РД 38-85/14.02.2014 г. на Ректора
на СУ „Св. Кл. Охридски” с единствен участник гл. ас. д-р Нина Милкова
Гевренова

Относно: научните трудове на гл. ас. д-р Нина Милкова Гевренова,
представени за участие в конкурса

Гл. ас. д-р Нина Гевренова е представила за участие в конкурса
следните научни публикации:

1. Монографията **"Специална закрила на работниците и служителите
с намалена работоспособност"**, издание на Сиби, 2013 г., 296 стр. и

2. Статиите:

2.1. "Въпроси на правната уредба на основанията за уволнение, при
които се осъществява предварителна закрила", отпечатана в Актуални
проблеми на трудовото и осигурително право, т. V, С., 2011 г.

2.2. "Момент на реализиране на предварителната закрила", отпечатана в
Актуални проблеми на трудовото и осигурително право, т. IV, С., 2010 г.;

2.3. "Представители на работниците и служителите за информирание и
консултиране – понятие и категории", отпечатана в Актуални проблеми на
трудовете и осигурително право, т. III, С., 2009;

Всички представени трудове са публикувани след датата на
придобиване на образователната и научна степен "доктор по право" от
кандидатката. Тематично те са различни от дисертационния труд на
авторката, посветен на правилника за вътрешния трудов ред. С това

представените трудове удовлетворяват изискването на чл. 24, ал. 1, т. 3 ЗРАСРБ и чл. 53, ал. 1, т. 3 ППЗРАСРБ.

А. Монографията *"Специална закрила на работниците и служителите с намалена работоспособност"* е обем от 296 стр. Изложението е разпределено в увод, три глави и заключение. Отделно и цитиранията в изложението е приложена и библиография в обем от 117 заглавия - на български, руски и немски езици.

Представеният реабилитационен труд се характеризира с ред **научни достойнства**:

- научна новост на темата за българската правна литература. Проблемите на специалната закрила работниците и служителите с намалена работоспособност не са били предмет на самостоятелно монографно изследване;

- свидетелствува за овладяването на нормативната уредба, на доктрината и практиката по материята;

- задълбоченост на юридическите аспекти на изследването и подчертано социално „пристрастие” към проблемите на хората с увреждания;

- по начало обосноваването на предложения за усъвършенствуване на законодателството. Впрочем тъкмо в тези предложения и най-вече се изразява посоченото социално пристрастие на авторката;

Само за пример могат да се посочат и някои от конкретните проявления на направените по-горе общи констатации.

- убедителното обосноваване на извода, че задължението за наемане на работа по чл. 54, ал. 1 ЗИХУ е в противоречие с един от основните принципи на КТ – свободата на договаряне. Основателно авторката заключава, че то представлява недопустима намеса на държавата в правната сфера на работодателя поради това убедително предлага de lege ferenda отмяната на чл. 54, ал. 1, както и разпоредбата на § 1, т. 15 ДР ЗИХУ (с. 48);

- тезата, че държавата не предоставя еднаква по обем закрила на всички лица с намалена работоспособност като предвижда по-засилена закрила за лицата с трайно намалена работоспособност. Тя е насочила авторката към обосноваване на приемливи предложения de lege ferenda:

- предложението да се уеднакви режимът на правото на достъп до информация за свободните подходящи длъжности за всички лица с намалена работоспособност, независимо дали това състояние е временно или трайно (с. 44);

- да се уреди едно и също по вид и съдържание задължение на работодателя за приспособяване на условията на труд на всички лица с

намалена работоспособност, независимо от вида на увреждането, вида на неработоспособността (трайна или временна) и т.н. (с. 79) и др.;

- критичният анализ на правната уредба на възстановяването на внесените осигурителни вноски от специализираните работодатели (предприятия и кооперации на хора с увреждания) и направеното въз основа на него предложение de lege ferenda за създаването на цялостна правна уредба (по-скоро - преуредба) на възстановяването на осигурителните вноски в ЗИХУ. Авторът основателно формулира и изискванията, на които според него трябва да отговаря специализираният работодател (с. 71-73);

- задълбоченото и детайлно изследване на регламентацията на трудоустрояването като институт на трудовото право (с. 93-217), което дава възможност на автора да разкрие нейните недостатъци и да направи разумни предложения за подобряването ѝ (стр. 125-126); относно включването в бланките-образци на болничен лист и на експертно решение на някои допълнителни обстоятелства, по които медицинските органи трябва да се произнесат, на с. 141-142 относно изменението на чл. 313а КТ, на с. 203 относно промяната на текста на чл. 217, ал. 2 КТ и др.);

- анализът на последиците за работодателя от издаването на предписанието за трудоустрояване, при това с посочване на конкретни примери, което би било от полза за практиката (с. 136-140 и с. 168-195). Тези последици авторът е разделил на три групи: работодателските права и задължения по индивидуалното трудово правоотношение, от които той се лишава, тези, които се запазват и новите права и задължения, които възникват вследствие на предписанието;

- разглеждането на последиците за работника или служителя от издаването на предписанието за трудоустрояване (с. 140-158 и с. 195-210);

- обосноваването виждане, че предварителната закрила при уволнение трябва да е съпътствана с гаранции, че работодателят ще съумее да събере необходимата във връзка с прилагането ѝ информация и предложеното този смисъл изменение на нормативната уредба, при което да се създаде текст, аналогичен на чл. 313а КТ, който да обхваща всички категории закриляни работници и служители (с. 228-229);

Критични бележки и препоръки към монографита.

Първо, езиковият стил на монографичния труд е тежък. Изказът – многословен и ненужно усложнен, бих казал – до неразбраемост. Произволен пример – последното изречение на с. 89, което продължава и на с. 90, е с дължина от общо 10 реда. Освен, че е твърде дълго, в него има ненужни пояснения, чието систематично място е другаде, а те така (по тази начин поднесени) го утежняват. Смятам, че е излишно изброяването в едно

изречение на причините за намаляване на работоспособността, тъй като те са ирелевантни за възникването на право на специална закрила (какато, впрочем, и аворката приема). Предвиждайки такава закрила законът не прави разлика дали работоспособността на конкретния работник или служител е намаляла вследствие на трудова злополука или вследствие на общо заболяване.

Второ, на много места в текста се срещат некоректни изрази. Често авторът говори за загубена работоспособност или дори за неработоспособност, когато всъщност става дума за намалена работоспособност. Също така на много места в текста се говори за „лицата, работниците и служителите с намалена работоспособност”. При тази формулировка (отделени със запетая субекти) се създава впечатление, че става въпрос за две самостоятелни категории. Това впечатление ми се струва погрешно, защото предмет на изследването е специалната закрила именно на работниците и служителите, както личи още от заглавието, а не и на други лица с намалена работоспособност. Ето защо смятам, че в този израз думата „лицата” (неколкократно употребявана в словосъчетание с „работниците и служителите”) е излишна.

Трето, и струва ми се, най-съществено, макар и посочено последно, е некоректната употребата на термините относно понятията „неравнопоственост”, „неравностойност” и „неравенство”. В случая терминологичната грешка води до понятийна грешка. Не съвсем уместната словоупотреба не позволява да се разграничат понятията, които съставляват съдържание на съответните термини.

Заключението на труда е общо и лаконично. В този си вид то едва ли би могло да бъде полезно за законодателството и практиката.

Б. Представените от гл. ас. д-р Нина Гевренова за участие в конкурса и посочени по-горе три отпечатани статии (вж.по-горе т.2.) са посветени на актуални теми от областта на трудовото право. Те са доказателство за научната активност на кандидата в периода след защитата на дисертационния й труд. Те превишават изискванията за конкурса за длъжността „доцент” и надали се нуждаят поотделно от обстойно оценяване. Обобщено може само да се заяви, че те притежават научна стойност и внимание и потвърждават разностранността на научните интереси на кандидатката в материята на трудовото и осигурителното право.

В. Посочените недостатъци не биха могли да разколебаят общия извод, че представената монография и допълнителните публикации несъмнено притежават необходимите *научни достойнства* за заемането

на длъжността „доцент” съгласно изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагането му.

Въз основа на цялостната положителна оценка за научноизследователската продукция на Нина Милкова Гевренова в заключение си позволявам да предложа на научното жури да приеме решение, с което да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски” да избере гл. ас. д-р Нина Милкова Гевренова на академичната длъжност "доцент" по професионално направление 3.6. Право, научна специалност "Трудово право и обществено осигуряване " (05.05.10).

София, 10 март 2014 г.

С уважение:

(Ат. Василев)